

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1871, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckta motioner om särskild beskattning af tobak.

Inom Första Kammaren har Friherre *Adam Raab* (motion N:o 26) föreslagit: att artikeln tobak måtte beläggas med en vida högre beskattning än den som utgår medelst nu gällande tullsatser; att denna skatteförhöjning måtte åstadkommas genom höjda tullavgifter, derest Norges Storting skulle fatta ett lika beslut; men derest likstämighet i en sådan tullförhöjning ej kan under detta års riksdag i Sverige och Storting i Norge ernås, att alla slag af beredd tobak, nemligen rök- och tuggtobak, snus, cigarrer och cigarretter skola, ehvad de äro inlagda i större eller mindre paket, lådor, fat eller andra käril, förses med stämplade märken eller s. k. banderoller, innan de få från fabrikerna utlemnas och att en kontrollör anställles vid hvarje fabrik, som vakar öfver författningens efterlefnad; att alla ofvannämnda slag af beredd tobak, som importeras, vare sig från utlandet eller från Norge, skola i tullen på enahanda sätt underkastas accisavgifter, innan importören får öfver dem föfoga; att de dyrare slagen af förarbetad tobak åläggas högre accisavgifter än de billigare, och att, för detta ändamål, alla slagen varda hänförda till 2, 3, eller flera klasser, som bestämmas med afseende å varornas partipris, hvilket bör å stämpelmärkena utsättas; att accisavgiften i lägsta klassen måtte bestämmas å snus till 12 öre *℔.*, å rök- och tuggtobak till 25 öre *℔.*, å cigarrer och cigarretter till 1 R:dr R:mt *℔.* Vidare och då underslef, i synnerhet med cigarrer, skulle kunna ega rum, derest beredningen af dessa sednare, såsom hemslöjd, och derest försäljning af tobaksfabrikat vore i allmänhet tillätne, har motionären ansett nödigt, att tillverkningen af cigarrer och cigarretter å andra ställen, än som dertill blifvit vederbörligen anmälda och bemyndigade, måtte förbjudas; hemställande slutligen motionären, om ej för erhållande af rättigheten att försälja tobaksfabrikat, någon särskild afgift borde erläggas till staten eller kommunen.

Bih. till Riksd. Prot. 1871. 5 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

Inom Andra Kammaren har Herr *F. A. Forssbeck* (i motion N:o 101) föreslagit följande saluaccis: *Kardustobak* med ett försäljningsvärde från 1 till 2 R:dr påläggas en skatt af 50 öre, från 2 R:dr till deröfver, 1 R:dr; *Cigarrer*, der 1,5 *℔* förarbetas till 100 stycken, hvilkas saluvärde är 2 R:dr, må beläggas med 1 öre stycket, då saluvärdet är emellan 2 och 4 R:dr, med 2 öre stycket, då saluvärdet är emellan 4 och 6 R:dr, med 3 öre stycket och då saluvärdet är deröfver, med 4 öre stycket; *Snus*, som försäljes för 50 öre pr *℔*, får en accis af 20 öre pr *℔*, från 50 öre till 2 R:dr pr *℔*, af 40 öre pr *℔*, från 2 R:dr och deröfver, af 80 öre pr *℔*; *Tuggtobak* och diverse tobak, som försäljes för 1 R:dr 50 öre pr *℔*, beskattas med 20 öre pr *℔* och den, hvars saluvärde är deröfver, med 40 öre pr *℔*; på hvilket sätt statsverket skulle erhålla ett tillskott i sina intrader, som hufvudsakligen betungade en öfverflödsvara, hvilken mången gång begagnades blott af okynne och derföre väl tälde en högre beskattning.

De vid 1867, 1869 och 1870 årens riksdagar framställda motioner i enahanda syftning blefvo af Riksdagen afslagna, sedan Bevillnings-Utskottet afstyrkt desamma hufvudsakligen af de skäl, att en sådan skatt å tobak, antingen den lades å tillverkningen eller försäljningen, i sin praktiska tillämpning skulle vara förenad med alltför många olägenheter och svårigheter för att kunna förordas, innan en noggrann utredning föregått, huruvida en ny beskattning verkligen vore af behofvet påkallad och om i sådant fall den föreslagna å tobak borde anses kunna utgöras med mindre tunga för nationen än hvarje annan.

Då nu behofvet af ökade skatter framstått oafvisligt, har Utskottet sökt förskaffa sig kännedom rörande lagstiftningen angående tobaksbeskattningen i de länder, der en sådan förbrukningsskatt förefinnes, och hvad Utskottet härvid inhemtat, har hos Utskottet stadgat den öfvertygelsen, att en dylik förbrukningsskatt å tillverkningen eller försäljningen skall, till följd af de invecklade kontroller, de fiskalisationer och de stränga ansvarspåföljder för öfverträdelser, hvarmed den nödvändigtvis är förenad, framstå såsom synnerligen motbjudande och tyngande för den vid sådana band ovana Svenska nationen, hvarföre ock Utskottet föredragit att på annat sätt än genom anlåtande af den här föreslagna nya beskattningen söka tillgångar till fyllande af förenämnda behof, i det Utskottet föreslagit förhöjning af bränvinstillverkningsskatten, en vidsträcktare tillämpning af stämpelpappersbevillningen och en ökad tullbevillning, hvarvid Utskottet jemväl tillgodogjort sig tobakens lämplighet såsom beskattningsföremål genom att föreslå förhöjning i tullafgiften derå, i den mån den förändrade tullsatsen å denna vara i Norge ansetts medgifva. Då Utskottet hyser den förhoppning, att medelst de sålunda föreslagna utvägarne samt en förhöjd allmän bevillning efter 2:dra och 3:dje artiklarne i Bevillningsstadgan de förevarande statsbehofven skola kunna fyllas, och sålunda här icke är för handen någon af de betingelser, under hvilka endast Utskottet ansett sig kunna förorda tillgripande af en sådan ny förbrukningsskatt som den föreslagna å tobak, finner Utskottet sig böra hemställa,

att Friherre Raabs och Herr Forssbecks ifrågavarande motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 Maj 1871.

På Utskottets vägnar:

Gust. af Ugglas.

Reservationer:

af Herr *A. G:son Bennich*: "Om ock, såsom äfven jag antager, statsregleringen nu kan lämpligen ordnas, utan att dervid behöfver tagas i anspråk den statsinkomst, som genom accis å tobak skulle kunna beredas, och fastän jag ingalunda kan förneka, hvad de af mig kända författningar om tobaksaccis i andra länder nogsamt bevisa, att uttagandet af en dylik accis oundvikligen är förknippadt med motbudande och tyngande band, hvilka, så vidt möjligt, böra undvikas, gifves det likväl i närvarande tid ett alla dylika betänkligheter öfverbudande kraf, hvilket oafvisligt manar att söka utvägar att bereda statsverket ökade inkomster; och detta är krafvet på medel för försvaret af vår nationela frihet och sjelfständighet. Försvarsfrågans ordnande i hela dess vidd måste, i hvilken riktning organisationen än kommer att gå, oundvikligen taga i anspråk, icke blott öfvergångsvis utan framgent, mycket ökade statsinkomster, och dessa kunna möjligen icke uttagas under endast nu gällande beskattningsformer. I länder med de mest skiljaktiga statsformer, såsom Nordamerikas Förenta Stater, Ryssland och Portugal m. fl. har man för statsbehovens fyllande funnit sig nödsakad att tillgripa accisbeskattningen å tobak, vare sig att denna accis utgår ettdera för odlingen, bearbetningen eller försäljningen, eller under flera af dessa olika former gemensamt. Det förekommer mig icke blott såsom en möjlighet, att äfven hos oss behovet af någon dylik beskattningsåtgärd blifver oemotståndligt; och churu jag villigt medgifver, att Bevillnings-Utskottet icke kunnat uppgöra och till och med ännu icke af öfverhängande nödvändighet bort finna sig manadt att försöka framställa ett utarbetadt förslag till en så invecklad lagstiftning, som den åsyftade — ett förslag, hvilket endast regeringen kan med hopp om framgång tillvägbringa, — har det likväl synts mig att Utskottet i för handen varande förhållanden och de ånyo i amnet väckta motioner egt anledning att, med annälan härom, hos Riksdagen föreslå, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, att, derest för framtida statsbehofs fyllande annan lämpligare utväg, än medelst accis å tobak, icke kan utfinnas, Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till Riksdagens pröfning framlägga fullständigt förslag till införande af en sådan accis."

Häri har Herr *R. Adlersparre* instämt.

af Herr *J. Arrhenius*: "Då för ordnandet af fäderneslandets försvar ökade statsinkomster under den närmaste framtiden ovillkorligen komma att erfordras, måste utvägar dertill beredas på för de skattdragande minst tryckande sätt.

Ett medel, som i andra länder med framgång begagnats till vinnande af högre statsinkomster, är accis å tobak. En sådan skatttitel borde så mycket hellre kunna ifrågasättas äfven hos oss, som tobak och snus förbrukas af alla samhällsklasser, hvilka sålunda *alla* skulle träffas af den åsatta accisen, som borde kunde ordnas så, att densamma lemnade tillfälle till betydliga statsinkomster, utan att de tobaksfabrikat, hvilka af den stora massan bland folket mest förbrukas,

behöfde nämnvärdt fördyras, under det att cigarrer och finare snussorter allt för väl kunde åsättas sådana accisbelopp, att ansenliga statsinkomster derigenom skulle kunna vinnas.

Jag beklagar det beslut, till hvilket Bevillnings-Utskottet kommit beträffande de af Friherre A. C. Raab och F. A. Forssbeck i frågan väckta motioner. Att nu, så nära Riksdagens slut, begära återremiss till Utskottet af dess Betänkande, rörande dessa motioner, skulle vara utan ändamål, då Utskottet omöjligen skulle kunna medhinna att utarbete något förslag till lag i förenämnda hänsende; och då det är sannolikt, att äfven vid en kommande riksdag Bevillnings-Utskottet torde finna sig förhindradt att åstadkomma ett fullständigt utarbetadt förslag till accislag för fabrikationen inom landet af tobak och snus — ett förslag, som sannolikt endast regeringen med hopp om framgång kan tillvägabringa — har jag ansett mig, på det att denna fråga ej till en oviss framtid måtte undanskjutas, böra hos Riksdagen vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbete och till Riksdagens pröfning framlägga förslag till införande af accis å tobak.“

Häruti instämma Grefve *H. B. A. Hamilton*, Friherre *J. v. Essen*, samt Herrar *C. v. Stockenström*, *Fr. Aug. Forssbeck* och *E. V. Almquist*.